

**משרד החינוך
מינהל דוברות והסברה**

**נאום שר החינוך, נפתלי בנט
חידון התנ"ך למבוגרים**

מכובדיי...

אתם באמת "מכובדיי".
אני מכבד אתכם מעומק לבי,
בגלל האהבה שלכם לספר הזה,
הספר הגדול מכולם,
המרגש מכולם,
המוסרי מכולם,
המשפיע מכולם.
לו יהי חלקי עמכם!

בכל פעם שמזדמן לי ללמוד לעומק פרק תנ"ך,
אני רוצה עוד.
אני רוצה להמשיך ולהעמיק ולהתחבר.
וכשר חינוך אני
מרגיש שזה יהיה פספוס **אדיר**
אם ילדי ישראל כולם
לא יתפעמו מהספר הזה שניתן לנו ולא יאהבו אותו,
כדי שנהגה בו יומם ולילה,
כדי שנפנים את הכתוב בו ונהיה אור לגויים.
לכן אני מתעקש כל כך על לימודי יהדות בבתי הספר.
לכן אני מתעקש שהלימוד יעשה בכבוד ובאהבה.

"ויהודה לעולם תשב
וירושלים לדור ודור".
כמה מוכר הפסוק הזה
שנאמר מפיו של הנביא יואל!
כשאני קורא את נבואתו,
אני צולל לעומק גדול של נבואה,
של פוליטיקה ושל פסיכולוגיה :
מצד אחד – ויהודה לעולם תשב ;
שבט יהודה, כמו שבטים אחרים,

משרד החינוך מינהל דוברות והסברה

הוא שבט מיוחד.
לכל שבט – המשקל הסגולי שלו,
התרומה שלו לעם ישראל,
כשם שלכל פרט בחברה שלנו
יש הדברים שהוא חזק וטוב בהם,
יש לו הייחודיות שלו,
האבן שלו בחושן.
התרבויות המוצלחות ביותר
ידעו לשמר את הייחודיות הזו,
את השונות של כל פרט,
ידעו לעודד אותה ולא לשטח אותה.
הם הבינו שאם כל אחד יעסוק במה שהוא הכי טוב בו –
הכול ירוויחו.

יואל הנביא מביין
שכור ההיתוך,
לא רק שהוא מנוגד לנפש האדם,
אלא הוא אף פוגע במכלול.
הוא יודע ש"יהודה לעולם תשב"
ואין סיבה להילחם בזה, אלא להפך.

אבל -
וכאן ה"אבל" הגדול -
על אף העובדה שיהודה לעולם תשב
ושיש כוחות שמרחיקים ומבדלים אותנו זה מזה,
אנו מחויבים,
בכל דוד ודור,
להתאמץ ולמצוא את המחבר בין כל השבטים,
לאחד את כולם תחת ירושלים אחת,
תחת אידיאל משותף ושלם.
דווקא זה,
דווקא האחדות הזאת,
אינה מובנת מאליה.
זה משהו שעלינו לשאוף אליו
ולחזור ולהתעקש עליו
בכל דור.

משרד החינוך מינהל דוברות והסברה

ואיך מיישבים את הסתירה הזאת,
את שני העקרונות החשובים כל כך האלה,
שלכאורה אינם יכולים לדור בכפיפה אחת?
בראשית הציונות היה ניסיון
ליצור את "הישראלי החדש",
וכתוצאה מכך רידדו והשטיחו תרבויות רבות,
בעיקר של יוצאי ארצות ערב.
היה זה ניסיון מלאכותי
שאולי היה צו השעה, אך נגרמו תחת המטרייה שלו
עוולות שהגיע הזמן לתקן.

אני מאמין באמת ובתמים
בכוחה של הרב-תרבותיות המדהימה שלנו כאן בארץ,
ביופייה ובעושרה,
ובעובדה שככל שנתמקד ונתעמק בכל תרבות בנפרד
לא ייפגע הקולקטיב
אלא רק ירוויח מזה.
ילד שיכיר פיוט בסולם פרסי
וניגון של מודז'יץ מפולין,
לא ירגיש שיש כאן סתירה,
אלא רוחו תתרומם מהעושר
של רב תרבותיותנו.
ואת הגוונים האלה נוכל לפגוש, אם רק נרצה,
באמנות, בתרבות, במבטאים, במאכלים ובהיסטוריה השונה של הורינו.
את הפאר הזה צריך לספר, לשיר וללמד.
את העושר הזה אנחנו מיישמים כיום
במערכת החינוך
על ידי יישום מסקנות דוח ביטון.
כי אם יהודה לא תשב לעולם,
אם נמשיך לנסות לבלול אותה עם כל שאר השבטים,
איך תיכון ירושלים לדור ודור?

ודבר אחרון
לפני שאאפשר לכם, המתמודדים, להדהים את כולנו בבקיאותכם
בספר הספרים
ולשמש לנו השראה:

הלחן הידוע לשיר הזה

משרד החינוך מינהל דוברות והסברה

הופיע לראשונה בשירון שיצא בלייפציג בגרמניה ב-1935,
שירון שנועד לחזק את רוחן של תנועות הנוער היהודיות ערב ההשמדה.
נערות ונערים שרו אותו
בתנועות הנוער בית"ר, השומר הצעיר,
בני עקיבא ו"בלאו וייס".

אילו הייתה יהודה יושבת בטח באותם ימים,
אילו גם בדורם הייתה ירושלים אפשרית,
אולי היינו שומעים את קולותיהם ממשיכים והולכים
ולא נגדעים באחת.
נבואת יואל הופכת בהד קולם לצוואה,
למצווה, לפקודת "עבור!".
זה לא לוקסוס, זאת חובתנו
לדורות ההם ולדור הזה,
לכל תפוצות ישראל ושבתיו,
לשבת כאן, שבת שבת,
לדור ודור.